

KUDRET HAMAMINDA (ANTAKYA) YAPILAN HIDROBİYOLOJİK ÇALIŞMALAR

Dinçer GÜLEN¹

(İstanbul Üniv. Fen Fak. Genel Zooloji Kürsüsü)

Giriş

Kudret Hamamı (Hamamat), Antakya'nın Kuzey-doğusunda Kırıkhan ilçesine bağlı Hamam köyü civarındadır. Genel Zooloji Kürsüsünün Mart 1967 Hatay excursion'u sırasında Hamam köyüne de gidilmiş ve toplanan thermal Fauna tasniflenerek değerlendirilmiştir. Kudret Hamamı suyunun temperaturü 36° ve 37°C. olarak tesbit edilmiştir. Hamama borularla gelen sıcak sulardan başka, hamam civarında da birçok kaynaklara rastlanmıştır.

Metod

Kudret Hamamı'nın açık membalarında ki bu çalışmalar 21 Mart 1967 tarihinde yapılmıştır. Tesbit ettiğimiz üç istasyonda Kepçe ve plankton kepçesiyle tutulabilen macro-faunanın sistematik durumları tesbit edilmiş, suyun fiziksel ve kimyasal analizleri yapılmıştır.

Suyun temperaturü, suda münhal oksijen ve asid bağlama yeteneği (SBV) yerinde yaptığımız analizlerle tesbit edilmişlerdir. Suların diğer analizleri ve pH değerleri Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsü Laboratuvarlarında yapılmıştır (tablo 1).

Suda toplanan faunistik materyel % 4 lük formül ile tesbit edilmiştir. Halen İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Zooloji Kürsüsü Müzesinde saklanmaktadır.

¹) Hidrobiyolojik bir çalışma olan bu araştırmamı Hidrobiyoloji Enstitüsünde yapmama müsaade eden Hidrobiyoloji Enstitüsü Direktörü sayın Prof. Dr. Muzaffer DEMİR'e teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Bulunan hayvan türlerinin isimleri literatür kısmında adı geçen eserlere dayanılarak verilmiştir. Türlerin adı ve mensup oldukları sistematik sınıflar aşağıda gösterilmiştir.

VERTEBRATA

klasis	Genus ve spesiyes
a) AMPHIBIA	<i>Rana ridibunda</i> (PALL.)
b) REPTILIA	<i>Clemmys caspica</i> (GMELIN)
c) PISCES	<i>Discognathus rufus</i> (HECKEL)
»	<i>Gambusia affinis</i> (BAIRDAND, GIRARD)

INVERTEBRATA

a) NEMATODA	<i>Diplogaster</i> sp. (SCHULZE)
b) DİPTERA	<i>Eristalis</i> (Latreille)= <i>Tubifera</i> (Meigen)
c) AMPHİPODA	<i>Gammarus</i> sp. (FABRICUS)
d) GASTROPODA	<i>Lymnea</i> sp. (LAMARCK)
e) DECAPODA	<i>Potamon potamios</i> (OLIVER)

Yukarıda isimleri geçen türlere ait fertlerin hepsi 36°-37°C. lik kaynak ayaklarında tutulmuştur. O andaki hava temperaturü 16°C. idi.

Poeciliid'lerden olan *Gambusia affinis* burası için endemik form değildir. 1954 senesinde Sıtma mücadele teşkilatı tarafından Amik gölüne atılmıştır.

Hatay vilayeti hudutları dahilinde, Antakya yakınında temperaturü verilmemiş ve çok sıcak diye bahsedilen kaplıcadan maade başka bir sıcak kaynağın mevcudiyetinden bahsedilmemiştir (REMAN 1942). Kudret hamamının 2 numaralı kaynağında hafif H₂S kokusu sezilmiş ve suda münhal oksijene rastlanmamıştır. Temperaturün, nisbeten düşük olmasından dolayı fauna bir hayli zengin görülmüştür.

Literatür

1. BODENHEIMER, F. S. (1946): Türkiye amfibi ve sürüngenleri bilgisine giriş. İst. Üniv. Fen Fak. Monografileri Sayı 11.
2. EDMONDSON, W. T. (1959): Fresh-water Biology, Newyork.
3. GUNTHER, A. (1868) - Catalogue of fishes. Collection of the British Museum.
4. HOLTHUIS, L. B. (1961): Raport on a collection of crustacea Decapoda and Stomatopoda from Turkey and the Balkans. Zoologische Verhandelingen No.47 pp2-67
5. PENNAK, R. W. (1953): Fresh-water invertebrates of the U. S. A. Newyork
6. REMAN, R. (1942): Balneoloji, İstanbul
7. ROSEN AND BAILEY (1963): The poecillid fishes, their structure, zoogeography and systematics. Bull. of the Amer. Mus. of Nat. His. Vol 126 article 1.

KUDRET HAMAMI (ANTAKYA)

Göl Baraj İsmi :
Mevki İst. No. :

Tarih : 21/3/1967

Saat :

Hava	Analiz Derinlik m.	PH	SBV	HCO ₃ gr/l	CO ₃ gr/l	Cl gr/l	SO ₄ gr/l	PO ₄ mg/m ³	MH ₃ gr/l	Ca gr/l	Mg gr/l	Sert S Fr.	Geç S Fr.	Kal S Fr.	O ₂ mg/l	t°C C°
16°	Havuz	7,10	52,64	1,061	—	0,312	0,123	—	—	0,136	0,146	66,00	20,00	46,00	2,545	37°
16°	Kaynak	7,30	52,64	0,915	—	0,306	0,100	—	—	0,144	0,126	54,00	18,00	36,00	0	36°
16°	Ayak	7,50	52,28	0,525	0,024	0,306	0,089	—	—	0,080	0,095	44,00	10,00	34,00	3,018	36°

